

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel.: (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/8271 din 24.05.2023

La nr.18-69-4912 din 10 mai 2023

Ministerul Mediului

copie: **Cancelaria de Stat**

Prin prezenta, cu referire la proiectul legii pentru modificarea Legii nr.209/2016 privind deșeurile (număr unic 328/MM/2023), comunicăm următoarele.

Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) ale Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.

Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.

Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Director adjunct

Digitally signed by Cojocaru Vadim
Date: 2023.05.24 15:37:12 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vadim COJOCARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/9061 din 26.09.2023

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.209/2016 privind deșeurile (număr unic 328/MM/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Mediului, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie a fost publicat pe pagina web oficială a autorității publice www.mediu.gov.md, la data de 6 septembrie 2022, fiind indicate datele de contact ale persoanei responsabile de elaborarea și promovarea proiectului.

Suplimentar, anunțul cu privire la organizarea consultărilor publice a fost publicat pe pagina web oficială a autorității publice, cât și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la data de 09 februarie 2023, cu stabilirea termenului limită de 10 martie 2023, adică 21 de zile lucrătoare, fapt ce corespunde prevederilor Legii nr.239/2008.

Prin urmare, apreciind acțiunea autorului privind asigurarea accesului părților interesate la proiect, cât și stabilirea unui termen optim pentru recepționarea recomandărilor pe marginea proiectului, se consideră că rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate în Legea nr.239/2008, au fost respectate de către autor.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative „Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.209/2016 privind deșeurile, a fost elaborat ca urmare a necesității de a completa și îmbunătăți prevederile Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, în special în contextul reglementării activităților de gestionare a deșeurilor prin autorizare, notificare, înregistrarea și implementarea responsabilității extinse a producătorului.”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr.209/2016 privind deșeurile, prin completarea actului normativ cu prevederi ce stabilesc noi definiții; stabilirea măsurilor pentru prevenirea generării deșeurilor; clarificarea procedurii ce stabilește încetarea statutului de deșeu; precizarea atribuțiilor autorităților administrației publice locale; stabilirea cerințelor pentru instalațiile autorizate în colectarea, stocarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor; stabilirea responsabilităților subiecților implicați în gestionarea deșeurilor (producătorilor de deșeuri, operatorilor instalației de gestionare a deșeurilor), precum și în cazul încetării activității de gestionare a deșeurilor. Adițional, în proiect se includ prevederi noi ce stabilesc activitatea de comercializare și intermediere a activităților de tratare a deșeurilor, în vederea asigurării trasabilității operațiunilor de gestionare a deșeurilor, astfel intenționând prevenirea formării de stocuri de deșeuri abandonate sau gestionate neadecvat.

Totodată, în proiect se propune revizuirea normei privind autorizarea activității de gestionare a deșeurilor, inclusiv prin eliberarea autorizațiilor de mediu contra cost, precum și stabilirea pentru sistemele colective a cerințelor pentru organizarea gestiunii colective a deșeurilor de ambalaje.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesul statului, prin modificarea și completarea reglementărilor privind gestionarea deșeurilor, inclusiv prin ajustarea acestora la dispozițiile Directivei 2008/98/CE privind deșeurile, astfel contribuind la armonizarea legislației naționale la cadrul normativ european. Prin urmare, se constată că prevederile proiectului nu contravin interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului

normativ;

- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Nota informativă a fost elaborată potrivit rigorilor statuate la art.30 din Legea nr.100/2017, fiind specificate condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite cu precizarea principalelor prevederi și evidențierea elementelor noi. Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă pentru promovarea proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea prevederilor proiectului presupune alocarea suplimentară a resurselor financiare. În acest context, în nota informativă autorul menționează că „[...] costul total pentru modernizarea infrastructurii de management integrat a deșeurilor municipale constituie 4.010,56 mln lei, iar pentru anii 2023-2026 sunt necesare estimativ 2.808,1 mln lei, finanțate din împrumutul BEI/ BERD, iar compensarea a circa 26 % din investiții va fi acoperită din contribuția de grant din investiții externe ca parte la împrumuturile acordate de donatori pentru proiectele de infrastructură și din Bugetul de Stat pentru acțiuni care sunt realizate pentru dezvoltarea cadrului normativ conform cerințelor de preaderare la UE.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

În textul proiectului au fost identificate prevederi formulate ambiguu și utilizarea neuniformă a termenilor, fapt ce diminuează din înțelegerea corectă a prevederilor și aplicarea lor corespunzătoare. Analiza detaliată este prezentată la compartimentul III al raportului.

Suplimentar, se subliniază necesitatea revizuirii textului proiectului din punct de vedere gramatical și ortografic, potrivit cerințelor prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificate norme contradictorii dintre prevederile interne ale acestuia în ce privește stabilirea termenelor pentru autorizarea stocării deșeurilor în funcție de scop (eliminare,

valorificare). Prin urmare, se constată necesitatea uniformizării prevederilor și excluderii conflictului normativ constat. Analiza detaliată este prezentată la compartimentul III al raportului.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea Agenției de Mediu și autorităților publice locale, prin modificarea/completarea atribuțiilor desfășurate în domeniul gestionării deșeurilor.

În conținutul proiectului au fost identificate prevederi ce stabilesc echivoc sarcinile Agenției de Mediu în ce privește anularea sau revizuirea autorizației de mediu, precum și posibilitatea autorizării stocării deșeurilor, în condiții incerte, pe perioade mai mari și nedeterminate în proiect, astfel lăsând la discreția agenților publici interpretarea convenabilă a posibilității de prelungire a autorizării cu stabilirea unui termen la propria discreție. Analiza detaliată este prezentată la compartimentul III al raportului.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Art.1 pct.2; pct.29 și pct.33

2. Articolul 2: [...]

punctul 2) după cuvântul *alimentare* se pune punct se completează cu text nou, cu următorul cuprins [...]

punctul 10) va avea următorul cuprins: „deșeuri municipale -

a) deșeuri amestecate și deșeuri colectate separat din gospodărie și deșeurile similare ca natură sau compoziție cu deșeurile municipale care provin din activități comerciale, industriale și administrative, menționate la poziția 20 din Lista deșeurilor, aprobată de Guvern, inclusiv hârtie și carton, sticlă, metale, materiale plastice, deșeuri biodegradabile, lemn, textile, ambalaje, echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori, precum și deșeuri voluminoase, inclusiv saltele și mobilă.

articolul se completează cu subpunctul 16¹ cu următorul cuprins:

16)¹ *pre tratarea deșeurilor* - orice activitate care are ca rezultat modificarea proprietăților chimice, biologice sau fizice ale deșeurilor, inclusiv sortarea acestora, pentru a reduce volumul acestora, a reduce proprietățile periculoase sau pentru a permite sau facilita transportul, valorificare sau eliminarea acestora; unde chiar și după tratare deșeurile rămân deșeuri.

29. Articolul 45 [...] Regulamentul privind transferurile de deșeuri, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 411/2022 [...];

33. Articolul 54 [...] Regulamentul privind transferurile de deșeuri, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 411/2022 [...];

Alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: [...] Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.561/2020.

Obiecții:

În conținutul Art.I pct.2 din proiect au fost identificate următoarele lacune:

- La modificarea noțiunii „biodeșeuri” definiția la art.2 pct.2) din Legea nr.209/2016, nu este clar specificată poziționarea textului propus pentru completare, or în conținutul definiției se menționează cuvântul „alimentare” de două ori. Prin urmare, pentru a exclude orice echivoc, este necesar de a prezenta sintagma după care se intenționează completarea normei (deșeuri alimentare sau produse alimentare).

- La pct.10) norma prezentată conține trimiteri la poziția 20 din Lista deșeurilor aprobată de Guvern, fapt ce contravine rigorilor de elaborare a actelor normative statuate în Legea nr.100/2017, întrucât un act normativ de nivel superior nu poate face trimiteri la un act normativ de nivel inferior. Potrivit art.14 din Legea nr.100/2017, hotărârile de Guvern sunt adoptate pentru executarea legilor și nu invers.

În mod similar, trimiteri la hotărâri de Guvern au fost identificate în conținutul punctelor 29 și 33, care potrivit argumentării sus-menționate nu pot fi incluse într-un act normativ de nivel superior.

- Suplimentar, explicația oferită noțiunii „pre tratarea deșeurilor” stabilește confuz acțiunile care urmează a fi considerate drept pre tratare, în speță „eliminarea acestora” în contextul condiției că după pre tratare acestea să rămână deșeuri. Respectiv nu este clar cum după eliminarea deșeurilor acestea întrunesc condiția de a rămâne deșeuri.

Recomandări:

Se propun următoarele modificări:

- la pct.2) se recomandă stabilirea exactă a sintagmei după care se intenționează completarea normei (deșeuri alimentare sau produse alimentare);

- la pct.10) se recomandă substituirea textului „menționate la poziția pct.20 din” cu textul „menționate în”;

- la pct.16) se recomandă revizuirea normei în vederea stabilirii clare a noțiunii de pre tratare a deșeurilor;

- în conținutul pct.29 și pct.33 se exclude textul „aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 411/2022” și textul „aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.561/2020”.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive

Riscuri de corupție:

- Generale

- 2 -

Art.I pct. 7 și pct.20

7. [...] (6) Agenția de Mediu revocă sau modifică autorizația menționată la alin. (5) dacă există o modificare a condițiilor care sunt decisive pentru eliberarea autorizației, sau substanța sau obiectul rezultat încetează să mai îndeplinească criteriile specifice prevăzute la alin. (1).

20. Articolul 25 va avea următorul cuprins: [...] (21) Retragerea autorizației de mediu [...];

(24) Revizuirea și reperfectarea autorizației de mediu [...].

Obiecții:

Potrivit normei, autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor poate fi revocată sau modificată de către Agenția de Mediu, fiind specificate în mod confuz motivele care servesc drept temei pentru revocarea sau modificarea autorizației, lăsând la discreția autorității publice competente interpretarea normei și selectarea deciziei convenabile de anulare sau revizuire a autorizației.

Totodată, termenii utilizați de „revocare” și „modificare” nu corespund terminologiei utilizate la art.25 din Legea nr.209/2016, unde la alin.(12) și (13) se operează cu noțiunile de „anulare” și „reexaminare”, fiind indicate explicit motivele pentru care se emit deciziile de anulare și reexaminare a autorizațiilor de mediu de către autoritățile competente.

Suplimentar, din proiect se constată că la pct. 20, se propune o redacție nouă a art.25, unde autorul utilizează termenii „retragerea autorizației” și „revizuire”, astfel se constată o abordare neuniformă a terminologiei, fapt ce poate induce în eroare părțile interesate de aplicarea prevederilor legii.

Recomandări:

Prin urmare, se recomandă următoarele modificări:

- uniformizarea termenilor utilizați în proiect în ce privește anularea sau modificarea autorizației de mediu.
- stabilirea clară la pct.7 a criteriilor în baza cărora se dispune anularea sau modificarea autorizației de mediu.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Utilizarea neuniformă a termenilor
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Generale

- 3 -

pct.8

8. Articolul 7 [...] se completează cu alin. (1)¹, (1)² și (2)¹ cu următorul cuprins:

„(1)¹ Deșeurile sunt clasificate după categorii, subcategorii și tipuri de deșeuri, fie ca deșeuri periculoase sau nepericuloase, fie ca alte deșeuri, așa cum este definit în Lista deșeurilor, aprobată de Guvern.”

(1)² În contextul alin (1)¹ alte deșeuri sunt deșeurile care nu îndeplinesc condițiile definiției prevăzute la art. 2 pct. 11). Deșeurile municipale mixte sunt considerate alte deșeuri, chiar dacă îndeplinesc condițiile definiției prevăzute la art. 2 pct. 11).

(2)¹ Deșeurile care se încadrează în categoria deșeurilor periculoase sau sunt amestecate sau contaminate cu deșeuri periculoase sau deșeuri periculoase tratate pot fi clasificate ca alte deșeuri numai dacă proprietățile lor periculoase, evaluate ca proprietăți periculoase ale deșeurilor în conformitate cu anexa nr.3, au fost eliminate din acestea.”

Obiecții:

În contextul normei prevăzute la pct.8 din proiect, se stabilește că deșeurile se încadrează în 3 categorii de deșeuri, care se aprobă în Lista deșeurilor: deșeuri periculoase, nepericuloase și alte deșeuri. Cu toate acestea, la alin.(1)² se stabilește că în categoria de „alte deșeuri” se includ deșeurile care nu îndeplinesc condițiile definiției stabilite la art.2 pct.11) (deșeuri periculoase), astfel fiind omisă noțiunea de deșeuri nepericuloase stabilită la art.2 pct.11)¹, deși la alin.(1)¹ este menționată ca o categorie separată de categoria „alte deșeuri”. Prin urmare, nu este clar ce implică noțiunea de „alte deșeuri” și câte categorii de fapt se reglementează prin act normativ, or norma de la alin.(2)¹ stabilește că în categoria „alte deșeuri” pot fi incluse deșeurile periculoase, dacă proprietățile lor periculoase au fost eliminate.

Totodată, la alin.(1)² se menționează despre noțiunea de deșeuri municipale mixte, însă la art.2 *Noțiuni* nu este prezentată explicația acestuia, și prin urmare nu este clar ce se are în vedere la menționarea acestei denumiri, fapt ce induce în eroare la interpretarea normei.

Recomandări:

Prin urmare se recomandă revizuirea modului de repartizare a deșeurilor pe categorii, precum și explicarea clară a acestora, or în procesul de gestionare a deșeurilor, repartizarea acestora pe categorii corespunzătoare este importantă pentru identificarea modului de stocare, tratare, valorificare, eliminare a acestora.

Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Utilizarea neuniformă a termenilor 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> ● Generale
--	--

- 4 -

Art.I pct.11

11. se completează cu articolele 11¹ și 11² cu următorul cuprins: [...]

Articolul 11². Colectarea deșeurilor [...]

(2) Deșeurile destinate eliminării pot fi stocate pe o perioadă de maximum 1 an, acest tip de stocare fiind definit în Anexa nr.1 sub codul D15. Până la sfârșitul acestei perioade de stocare, deșeurile trebuie să fie eliminate sau transferate într-o instalație autorizată unde vor fi eliminate.

(3) Deșeurile destinate valorificării pot fi stocate pe o perioadă de maximum 3 ani; acest tip de stocare este definit în Anexa nr.2 sub codul R13. Până la sfârșitul acestei perioade de stocare, deșeurile trebuie să fie valorificate sau transferate într-o instalație autorizată unde vor fi valorificate.

(4) După o perioadă mai mare de 1 an, deșeurile stocate în scopul valorificării și care nu pot fi valorificate trebuie să fie eliminate sau transferate într-o instalație autorizată unde vor fi eliminate în termen de 30 de zile de la data la care operatorul instalației de deșeurii a constatat că nu le poate valorifica.

(5) Agenția de Mediu poate autoriza stocarea pe o perioadă mai mare decât cea prevăzută la alin. (2) și (3), cu condiția ca deșeurile în cauză nu pot fi tratate, având în vedere stadiul actual al progreselor științifice și tehnice și numai dacă sunt îndeplinite condițiile de stocare indicate în autorizație.

Obiecții:

Reieșind din termenul indicat la alin.(3) de stocare timp de 3 ani a deșeurilor destinate pentru valorificare, nu este clară obligația de eliminare sau transferare a deșeurilor destinate pentru valorificare, descrisă la alin. (4), dacă după o perioadă mai mare de 1 an acestea nu pot fi valorificate, or termenul legal pentru stocare în caz de valorificare este de 3 ani.

Totodată, norma de la alin.(5) privind derogarea de la termenul limită de 1 an pentru stocarea deșeurilor destinate eliminării și 3 ani pentru deșeurile destinate valorificării, având drept condiție imposibilitatea tratării deșeurilor datorită progreselor științifice și tehnice, se consideră a fi reglementată ambiguu și în contradictoriu cu norma prevăzută la alin.(4), respectiv fiind incertă intenția autorului în raport cu stabilirea termenului limită de stocare a deșeurilor, în funcție de destinația stocării acestora.

Suplimentar, subliniem că utilizarea expresiei „poate autoriza” pentru reglementarea atribuțiilor Agenției de Mediu este echivocă și interpretabilă, oferind autorității/agentului public discreția de a selecta opțiunea convenabilă, de a autoriza sau nu stocarea pe o perioadă mai mare decât cea stabilită la alin.(2) și (3), în special invocând un temei ambiguu, interpretabil și greu de apreciat, cum ar fi stadiul actual al progreselor științifice sau tehnologice. Adițional, se consideră că omisiunea stabilirii termenului pentru care se poate prelungi autorizarea de stocare, reprezintă un factor de corupție care poate fi utilizat abuziv de către autoritatea competentă de eliberarea autorizației.

Complementar, se consideră necesar de substituit expresia „nu pot fi tratate”, întrucât potrivit tabelului 1 din anexa nr.3¹ prevăzut în proiect, se deduce că procesele de tratare, valorificare, eliminare a deșeurilor sunt distincte, or la alin.(2) și (3) se menționează despre eliminarea și valorificarea deșeurilor.

Recomandări:

Se recomandă revizuirea normei stabilite la art.11² în vederea uniformizării procedurii privind

stabilirea termenului prevăzut pentru stocarea deșeurilor destinate valorificării (alin.(3) și (4)).

Totodată, se recomandă revizuirea normei ce stabilește competența Agenției de Mediu de autorizare a stocării deșeurilor pentru o perioadă mai mare decât cea stabilită la alin.(2) și (3), prin excluderea lexemului „poate”, stabilirea perioadei pentru care se permite prelungirea termenului, inclusiv precizarea motivelor clare și temeinice pentru care se acceptă prelungirea perioadei de stocare.

Suplimentar, se recomandă uniformizarea termenilor utilizați ce descriu procesele pentru care sunt stocate deșeurile.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Utilizarea neuniformă a termenilor
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative
- Concurența normelor de drept
- Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor

Riscuri de corupție:

- Generale
- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
  - corupere activă
  - dare de mită
  - corupere pasivă
  - abuz de serviciu
  - conflict de interese și/sau favoritism
  - influențare necorespunzătoare

- 5 -

Art.I pct.17 (art.18)

17. Articolul 18. Se modifică denumirea articolului din "Obligațiile gestionarilor de deșeuri" în " se va substitui cu textul „La articolul 18: Denumirea articolului va avea următorul cuprins:”. alineatul (1), litera b) cuvintele „unități specializate” se substituie cu cuvintele „de colectare separată”.

Obiecții:

Norma cu privire la modificarea art.18 din proiect este formulată ambiguu din următoarele considerente:

- se indică despre modificarea denumirii articolului, însă nu se precizează textul cu care urmează a se substitui.
- modificarea alin.(1) lit.b) prin substituirea cuvintelor „unități specializate” cu cuvintele „de colectare separată” oferă textului lit.b) un înțeles incert, fapt ce contravine rigorilor de elaborare a actelor normative statuate la art.54 alin.(1) lit.a) din Legea nr.100/2017.

Recomandări:

Se recomandă revizuirea pct.17 prin evitarea lacunelor identificate și descrise supra.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive

Riscuri de corupție:

- Generale

Art.I pct.17 (art.18/1)

17. [...] se completează cu articolele 18¹ - 18⁵ care vor avea următorul cuprins:

„ Articolul 18¹. Obligațiile producătorului de deșeuri

(1) În scopul asigurării unei gestionări corecte ale deșeurilor generate, producătorilor de deșeuri le revin următoarele obligații: [...]

e) în cazul deșeurilor eliminate prin depozitare în depozitele de deșeuri sau în cazul utilizării deșeurilor pentru rambleiere, să predea informațiile conform lit. d) sub forma unei descrieri de bază a deșeurilor; în cazul primei livrări de deșeuri dintr-o serie, descrierea deșeurilor va conține o determinare a indicatorilor critici, pentru care producătorul de deșeuri este obligat să predea informații în cazul livrărilor repetate;

Obiecții:

Obligația producătorului de deșeuri descrisă la art.18¹ alin.(1) lit.e) conține termeni care nu sunt identificați în textul Legii nr.209/2016 privind deșeurile și nu sunt definiți în conținutul proiectului. Astfel, în normă se utilizează sintagma „indicatori critici” pe care producătorul este obligat săi determine pentru livrarea deșeurilor.

Pericolul acestui element constă în apariția practicilor diverse de interpretare a acestui termen, practici care pot fi abuzive și neuniforme, în special atunci când autoritățile publice aplică norme ce conțin asemenea termeni. Respectiv, se consideră necesar de descris în proiect care sunt acești indicatori critici.

Recomandări:

Se recomandă revizuirea proiectului în vederea utilizării uniforme a termenilor, fie definirii acestora în conținutul proiectului.

Factori de risc:

- Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect
- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive

Riscuri de corupție:

- Generale

Art.I pct.20 (art.25 alin.(21))

(21) Retragera autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor pentru instalației și/sau activitățile listate în alin. (1), litera a), b) și d) se efectuează prin decizia Agenției de Mediu, în una din următoarele situații:

d) în lipsa evidenței persoanelor și deșeurilor în conformitate cu art. 18 alin. (1);

Obiecții:

În conținutul normei menționate supra se stabilesc situațiile când Agenția de Mediu retrage autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor, însă situația stipulată la lit.d) este formulată ambiguu, întrucât la art.18 alin.(1) din Legea privind deșeurile nr.209/2016, se stabilește responsabilitatea pentru gestionarea deșeurilor pentru asigurarea efectuării procedurii de tratare a deșeurilor și organizarea sistemului propriu de tratare/eliminare a deșeurilor în cazul în care acestea nu pot fi preluate de unități specializate, și respectiv nu se fac mențiuni despre obligația evidenței persoanelor și deșeurilor.

Prin urmare, nu este clar formulată situația care reprezintă un motiv pentru retragerea autorizației de mediu, fapt ce poate fi interpretat abuziv de către agenții publici responsabili de retragerea actului permisiv, aplicând norma în versiunea și interpretarea preferată.

Subliniem că, în redacția actuală nu este clar despre evidența căror persoane se menționează în normă, astfel nefiind înțeleasă care este gravitatea faptei, or măsura de retragere a autorizației trebuie să fie proporțională încălcării săvârșite.

Recomandări:

Se recomandă revizuirea normei stipulate la pct.20 (art.25 alin.(21) lit.d)) din proiect, prin stabilirea clară a situației care reprezintă temei de retragere a autorizației. În cazul sarcinii unităților și întreprinderilor antrenate în activități de gestionare a deșeurilor, de ținere a evidenței deșeurilor, se recomandă includerea trimiterii la norma din lege ce stabilește obligația de evidență a deșeurilor (art.32).

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Generale
- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
  - abuz de serviciu
  - conflict de interese și/sau favoritism

- 8 -

Art.I pct.22

22. Articolul 27

se modifică alineatul (1), care va avea următorul cuprins:

„(1) Se acordă derogare de la îndeplinirea cerințelor de autorizare prevăzute în art. 25, unităților și întreprinderilor care:

a) elimină propriile deșeuri nepericuloase la locurile de producere fără să afecteze sănătatea populației sau calitatea mediului;

b) valorifică deșeurile în instalațiile indicate în anexa nr. 3¹, tabelul 4.”

Obiecții:

Din conținutul normei nu este clar dacă pentru aplicarea derogării este suficient ca unitățile și întreprinderile să îndeplinească una din condițiile enumerate supra sau acestea trebuie întrunite cumulativ.

Omissionarea specificării acestui aspect poate fi interpretat abuziv de către agenții publici, cât și de părțile interesate în aplicarea derogării, astfel fiind tentate la adoptarea unui comportament corupțional.

Recomandări:

Prin urmare, se recomandă după cuvântul „care” de completat cu textul „întrunesc cumulativ următoarele condiții:”

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
  - dare de mită
  - corupere pasivă
  - abuz de serviciu
  - conflict de interese și/sau favoritism
  - influențare necorespunzătoare
  - corupere activă

IV. Concluzia expertizei

Proiectul de act normativ este elaborat în vederea modificării Legii nr.209/2016 privind deșeurile, prin completarea reglementărilor privind gestionarea deșeurilor, inclusiv prin ajustarea acestora la dispozițiile Directivei 2008/98/CE privind deșeurile, astfel contribuind la armonizarea legislației naționale la cadrul normativ european.

În procesul de promovare a proiectului de decizie, apreciind acțiunea autorului privind asigurarea accesului părților interesate la proiect, cât și stabilirea unui termen optim pentru recepționarea recomandărilor pe marginea proiectului, se consideră că rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate în Legea nr.239/2008, au fost respectate de către autor.

Urmare a examinării prevederilor proiectului au fost identificate carențe în privința limbajului proiectului, în ce privește utilizarea formulărilor ambigue, utilizarea neuniformă a termenilor și introducerea noțiunilor care nu au o definiție în legislație sau în proiect. Totodată, au fost identificate lacune în ce privește determinarea atribuțiilor Agenției de Mediu și modului de prezentare a procedurilor administrative de care este responsabilă în domeniul de gestionare a deșeurilor.

Prin urmare, în vederea prevenirii apariției manifestărilor de corupție la implementarea prevederilor proiectului în practică, se recomandă revizuirea conținutului proiectului prin prisma obiecțiilor și propunerilor de modificare enunțate în raport.

26.09.2023

Digitally signed by Carbuni Daniela
Date: 2023.09.26 15:06:18 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Daniela Carbuni , Inspector principal